

REPENSEM LA CIUTAT, TRANSFORMEM LA SOCIETAT

La València que necessitem per a viure

Debat Municipalista. València, gener/març 2023

Organitzacions ciutadanes i col·lectius socials de la ciutat de València considerem que cal fer balanç i alçar la veu per a expressar tot allò que queda per fer per tal d'aconseguir una ciutat que afronte els reptes climàtics, socials, culturals i urbanístics que la ciutadania democràtica exigeix.

En els darrers anys València ha millorat però la desigualtat i la pobresa persisteixen i en alguns barris s'han cronificat. Les inversions es concentren en excés i el centre històric i altres enclavaments s'han convertit més en llocs per a l'oci i el turisme massiu que en espais per a l'ús i gaudi de les persones residents.

L'aposta per les grans infraestructures i el creixement urbanístic, fins i tot ressuscitant vells PAIs, pot acabar consolidant la fractura social i espacial, a més d'agreujar el problema d'accés a l'habitatge o la destrucció d'entorns com el litoral o l'horta periurbana, claus per a dotar a València de singularitat i assegurar la sostenibilitat del conjunt metropolità.

A la ciutat trobem a faltar vies i instruments per a consolidar espais de participació reals i decisius en el conjunt de processos que afronta la ciutat. En el govern municipal evidenciem de manera preocupant la manca d'un acord sobre el model de ciutat.

És imprescindible preservar i impulsar una ciutadania crítica i organitzada, tant per a consolidar i avançar en les polítiques que s'han demostrat útils com per a incorporar noves estratègies alineades amb les demandes i aspiracions encara insatisfetes. Amb el vot no n'hi ha prou, cal afavorir les condicions per a l'exercici d'una mobilització crítica permanent.

En la Trobada Municipalista celebrada els dies 28 i 29 de gener un ampli ventall d'entitats vam obrir un espai per a posar en comú les demandes més sentides i per a interpel·lar als qui en la primavera es presentaran a unes eleccions municipals que poden ser decisives. Aquest document resumeix les ponències i els debats promoguts en la Trobada i les aportacions de les persones i entitats que hi van intervindre, a més d'altres que s'han sumat al procés participatiu encetat. Amb aquestes eines pretenem bastir una agenda de canvi amb l'establiment de les prioritats ciutadanes en la definició democràtica del model de ciutat que aspirem a construir.

València, març de 2023

Col·lectius, associacions, plataformes i entitats participants:

Acció Cultural del País Valencià; Acció Ecologista – Agró; ACDESA – Associació Ciutadana en Defensa de la Sanitat Pública; ACICOM – Associació Ciutadana i Comunicació, Aliança per l’Emergència Climàtica de València; Associació de veïnes i veïns de Campanar; Associació Veïnal de Benimaçlet; Associació Veïnal de Natzaret; Associació Veïnal Fuensanta; ATTAC, Justícia Econòmica Global; Ca Revolta; Càtedra Terra Ciutadana – UPV; CGT; Comissió Ciutat-Port; CAS - Coordinadora antiprivatització de la sanitat; Coordinadora Valenciana per la ubicació racional de les energies renovables; Cuidem Godel·la; Decidim; Ecologistes en Acció; El Rogle, Mediació, Recerca i Advocacia; Entrebarris; Federación Unión Africana España; Fent Camí - Acció Municipalista; Fundació Novaterra; H2O, Plataforma per un aigua pública transparent i de qualitat; Iaioflautes València; Indignats amb Renfe; Intersindical Valenciana; Joventut pel Clima; Oxfam Intermón València; PAH - Plataforma d’Afectades per la Hipoteca; Parc Central Sense Especulació; PELPAP - Plataforma El litoral per al poble; Plataforma en defensa d’un ferrocarril públic; Plataforma per Russafa; ReCoVa -Asociación Residencias Dignas Comunidad Valenciana; Seminario de Mujeres Grandes; València Saludable

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

Des dels anys 70 del segle XX hi ha evidència científica d'un **calfament constant i progressiu del Planeta**, que és cada vegada major i més ràpid. La causa principal del calfament és la utilització massiva d'energies. Mentre que no s'ha reduït l'ús de l'energia procedent de la fusta, el carbó, el petroli, el gas natural, la hidroelèctrica o la nuclear, s'hi han afegit les energies renovables: l'eòlica, la solar i altres. Amb l'emergència climàtica urgeix reduir de manera massiva les energies tradicionals.

La dimensió social d'aquest procés evidencia l'**augment escandalós de la desigualtat en matèria energètica**. Es pot afirmar que el canvi climàtic està provocat per la desigualtat, un fenomen que s'explica més en clau de classes socials que per qüestions geogràfiques: els més rics, l'1% del gènere humà, contaminen i emeten més gasos que la meitat de la població més pobre i vulnerable. Per a trencar aquesta dinàmica d'apartheid, en la construcció d'una promoció de vivendes cal regular que un 50% dels habitatges siga accessible.

En un planeta que és finit per definició, el capitalisme s'obstina a prosseguir un creixement infinit que provoca destrucció i que afavoreix que la riquesa s'acumule en unes poques mans. En aquest context, cal desestimar megaprojectes que només beneficien una minoria i **replantejar les grans inversions a accions més adequades i racionals**. Necessitem articular una societat crítica i per avançar en aquesta direcció s'ha de prioritzar l'educació i la inversió de recursos a sensibilitzar la ciutadania en aquests aspectes.

La conca Mediterrània és una àrea que es calfa molt més ràpid i amb més intensitat (1,7°C, segons AEMED) que la mitjana del món (1,5°C). A València, l'estiu s'ha allargat sis setmanes més i segons les previsions a finals de segle la ciutat patirà onades de calor de més de 40 dies a l'any, com ja s'estan registrant ara mateix. **El clima tradicional de València corre el risc de desaparèixer**, en unes poques dècades el port marítim podria quedar submergit.

Per a fer front a aquestes amenaces, urgeix **potenciar ecosistemes vius** amb una infraestructura verda i **una xarxa espessa i articulada de zones i corredors verds** que connecte tota la ciutat. La **ciutat dels 15 minuts** consisteix a poder accedir des de la pròpia vivenda als serveis bàsics: centres de salut i ensenyament, mercats, parcs i jardins... Aquests serveis han d'estar connectats mitjançant corredors verds que potencien l'estabilitat i l'ús socialitzador del carrer amb sols permeables, bancs, aparells gimnàstics, renaturalització –s'han perdut moltes oportunitats en les places executades recentment–, inclusió de sols amb captació d'energia... Aquests plantejaments generen en els barris exigències de dotacions específiques.

Cal **plantar arbres en tots els carrers**, per a mitigar els efectes de la pujada de les temperatures. També cal **augmentar el sòl permeable**, per a mitigar els efectes d'inundacions per pluges intenses, sobretot en les zones altes, i pel confort climàtic.

València ha de deixar de consumir recursos i energia de manera desmesurada i esdevindre un espai viu que recupere biodiversitat amb animals urbans que ens faran estar més segurs. L'ecoesperança, malgrat tot, ens ha d'unir en l'acció directa per a fer front a tots aquests problemes. Totes i tots junts som part de la solució.

La ciutat ha de ser prosumidora, hem de ser capaços de produir i consumir l'energia que necessitem, amb l'impuls de cooperatives energètiques locals de tecnologia renovable, l'ús de terrasses que ara estan sense utilitzar i una gestió optimitzada del fem que generem. València té una gran potencialitat, cal renaturalitzar la ciutat. Cal obligar que els **edificis de nova planta** siguen **NZBE** (sigles en anglés de Consum Energètic Virtualment Nul).

En els edificis públics cal estendre la pràctica, que ara comença als instituts d'ensenyament secundari, d'instal·lar **plaques solars** que oferisquen al seu entorn l'energia sobrant que generen.

El mitjà de transport més sostenible, el **ferrocarril**, pateix per les inversions en l'Alta Velocitat (71% del total, només un 4% d'usuaris) en detriment del tren convencional (29% d'inversions, 96% d'usuaris). Un autèntic «corredor mediterrani» al servei de la majoria de la població i respectuós amb el medi ambient dista molt del projecte que pretenen imposar-nos.

Volem **una ciutat que facilite la mobilitat a través de tota l'àrea metropolitana**, amb tota mena de mitjans, des dels vianants fins al transport privat. Cal **prioritzar el transport públic** sense oblidar la necessitat de resoldre els problemes de l'activitat ciutadana i que done resposta adequada a la diversitat funcional: abastiment de mercaderies, transport d'ancians i malalts, mobilitat de treballadors i treballadores en horaris intempestius i que viuen allunyats del seu centre de treball... També cal **potenciar i augmentar la freqüència** de les xarxes de mobilitat: ferrocarril de rodalies, metro, coordinació de xarxes d'autobusos interurbans amb l'EMT (connexió d'àrees residencials amb centres de treball i consum). S'han d'habilitar **espais segurs d'aparcaments** de vehicles en llocs estratègics i connectats amb la xarxa de transport públic. En tota la ciutat hi ha d'haver espais segurs i suficients per a estacionar bicicletes, patinets i altres mitjans de transport semblants. Per tal de potenciar el **comerç local** en tota la ciutat cal habilitar espais públics de consigna i lavabos i desenvolupar un servei de recollida i transport de mercaderies del xicotet comerç al consumidor.

El model de transports té molt a vore amb l'emergència climàtica, perquè és un gran consumidor d'energia i de territori. L'aposta de les últimes dècades a favor de la carretera i l'alta velocitat ferroviària ha causat uns costos econòmics i ambientals d'una magnitud fora de tot control.

A més d'afavorir la dispersió de les activitats productives, ha suposat la marginació del ferrocarril convencional, afectant en el nostre País Valencià, sobretot, a les rodalies, que suporten la majoria aclaparadora dels viatgers en tren.

La modificació prevista de la xarxa ferroviària metropolitana de València aprofundeix en un model pervers que balafiarà quantitats astronòmiques de recursos i pot acabar arruïnant definitivament el tren de proximitat. **No tenen cap sentit ni la nova línia València-Castelló per a l'alta velocitat, ni l'ocurrència del túnel passant** per davall de la ciutat, amb una nova estació central apegada a l'actual.

Cal discutir a fons la molt raonable alternativa d'eliminar ambdós ocurrències i construir **una estació metropolitana intermodal (llarga distància, alta velocitat i estació d'autobusos) a la zona de la Font de Sant Lluís**, deixant l'actual **Estació del Nord per a rodalies**. La continuïtat del corredor mediterrani per a mercaderies pot fer-se aprofitant l'actual *bypass* per a construir una línia ferroviària destinada a eixe ús, descarregant la carretera.

VULNERABILITAT I POBRESA

L'augment dels nivells de desigualtat en els darrers anys és ben palés: l'1% de la població acumula vora del 50% de la riquesa de la resta de la població mundial. L'estat del benestar hi posa pegats però no soluciona el problema.

Per a fer front als problemes derivats de la desigualtat, s'ha d'aprofundir en plantejaments de transformació social i d'empoderament de la gent en els barris. **El govern municipal ha de liderar un procés** amb un plantejament obert i cedir competències a meses intersectorials: els problemes complexos requereixen de solucions complexes.

Els factors determinants de la desigualtat que afecten la població són el gènere, l'origen i la classe social, que es reflecteixen sobre **la salut, l'habitatge i el treball**. Salut, habitatge i treball són factors claus de la vida a la ciutat. Les dones, la població immigrant i la classe treballadora són més vulnerables que altres sectors socials.

a) La salut. Les persones d'extractes socials més privilegiats tenen més bona salut i viuen més i millor que la població més pobra. També és més vulnerable qui viu en una xabola o en una vivenda sense condicions, qui no té accés a la ocupació o qui treballa en condicions laborals indignes: **els pobres es moren més per ser pobres.**

En salut, més que el codi genètic és important el codi postal. Hi ha moltes desigualtats als barris de València. Els barris més rics tenen major esperança de vida, i a l'inrevés. En el sector sanitari hi ha barris que necessiten intervencions urgents.

Afegir anys a la vida i afegir vida als anys. S'ha de garantir l'assistència sanitària en els Centres de Salut dels barris i prioritzar la promoció de la salut i l'Atenció Primària, sobretot la dedicada a modificar hàbits (fumar, alcohol, alimentació...) i a evitar complicacions.

Fomentar la participació en l'atenció sanitària que rep la ciutadania, amb la constitució de Consells de Salut de Zona Bàsica, d'acord amb la regulació normativa encara pendent de promulgar.

Diguem no a la privatització de la Sanitat. El model sanitari com a negoci nega la possibilitat de la salut com un dret bàsic de tota la població. A més, costos dels hospitals privatitzats són molt superiors als de la sanitat pública.

Hem d'estar alerta davant la **vulnerabilitat de les persones majors ingressades en residències** (35.000 morts per covid), que viuen en una situació de pobresa específica. Una majoria d'aquestes residències són privades i, en ge-

neral, ofereixen una assistència sanitària molt deficient. Cal replantejar el model, evitar la localització de les persones majors i professionalitzar les cures.

Per que fa a la **salut mediambiental**, cal reduir, normar i controlar la **contaminació acústica**; crear una **Zona de Baixes Emissions (ZBE)** per tal de **reduir dràsticament el CO₂** i els nivells d'ozó troposfèric; planificar la consecució de l'objectiu **Residus Zero** i suport als processos d'**economia circular**; assolir la **re-municipalització del servei d'aigua** a la ciutat; **eliminar els plaguicides i fitosanitaris tòxics** en jardins i espais verds; fomentar l'**alimentació agroecològica**, la **producció local (Km Zero)** i la **sobirania alimentària**.

b) L'habitatge. Cal garantir el **dret a la vivenda de totes les persones que viuen a la ciutat; aturar els desnonaments de famílies vulnerables sense alternativa** habitacional; crear un programa urgent per a frenar l'emergència habitacional: nou contracte de lloguer de l'Ajuntament als fons voltors amb subrogació de famílies; diners públics per a crèdits blanets; control de preus dels lloguers.

Cal **identificar totes les demandes d'habitatge** (emergència habitacional, noves llars, emancipació, joves i col·lectius de víctimes de violència de gènere, discapacitats, persones majors i menors tutelats) i impulsar totes les maneres d'augmentar el parc públic (ara, menys del 0,33%).

Lloguer social obligatori de grans posseïdors; cessió obligatòria d'habitatges buits de la banca rescatada; "actius" de la SAREB o propiciar un marc de convivència democràtica i solidària que ofereix habitatges de particulars a l'Ajuntament amb garanties. Incidir en la **millora del territori en barris pobres i vulnerables** i garantia de subministrament de llum i aigua.

Llei d'Habitatge que garanteix el dret a la vivenda, d'acord amb les recomanacions dels Relators de Nacions Unides. El govern municipal i els partits que li donen suport s'han de comprometre a **fer front a la turistificació** i impulsar d'un projecte col·lectiu que incrementi el pressupost a l'habitatge, augmenti els recursos personals i millori la **coordinació dels diferents serveis de l'Ajuntament**.

Polítiques mixtes d'**habitatge i treball** i **agències solidàries d'allotjament**, amb convenis amb les administracions, que generen i gestionen recursos per a l'habitatge, tot connectat amb programes actius d'ocupació.

c) El treball. L'accés a l'ocupació ajuda a solucionar determinades problemàtiques, en la vessant de l'**economia justa i solidària**. L'**accés al treball i unes bones condicions laborals** són determinants de la salut en els barris. S'ha de **reduir la jornada laboral setmanal** en organismes i entitats municipals a 32 hores en cinc dies setmanals.

Amb uns nivells de desocupació elevats, són significativament baixes les **ràtios professional/usuari en sectors relacionats amb la condició ciutadana** (sanitat educació, atenció a persones majors, etc.). Una política activa per part de l'Ajuntament implica elevar eixes ràtios a les mitjanes de la Unió Europea. D'altra banda, cal incloure l'ocupació en les intervencions municipals que aborden la **promoció de la salut**.

També cal prestar una atenció a l'emergència d'**un nou mercat laboral digital**. L'era robòtica, amb la previsió de substitució de llocs de treball, ha de fer-nos reflexionar sobre els sistemes que permeten recuperar la plusvàlua generada per les màquines, l'existència de les quals es deu a la intel·ligència col·lectiva i a l'acció de l'Administració. Hem de pensar en la **RBUI (Renda Bàsica Universal Indiscriminada)** per aconseguir que els beneficis dels avanços robòtics no queden per al gaudi del capital en règim de monopoli.

En un espai productiu divers que abaste tota l'àrea metropolitana, cal facilitar espais, instal·lacions i mitjans de transport adequats per tal de fomentar l'**emprenedoria empresarial de caràcter social**: cooperatives i altres models de treball col·laboratiu (*coworking*). Aquestes iniciatives s'han de lligar a polítiques actives d'ocupació. En aquesta direcció, cal promocionar entitats socials dedicades a l'ocupació de col·lectius amb dificultats d'integració (convenis amb Labora i altres institucions semblants) i involucrar-hi les juntes de participació en els barris per tal de generar sinergies i crear llocs de treball de proximitat.

Cal crear un sistema de **serveis personals basat en l'Economia de les Cures** (treballs de cures a menors, persones malaltes, dependents i ancianes, en l'àmbit públic com en el personal i la llar), un sistema que crearà **milers de llocs de treball reproductius**.

S'han de crear **llocs de treball «verds»** amb instal·lacions d'energia sostenible; serveis de transport públic i compartit; manteniment de barris; suport a sectors i iniciatives culturals i de **turisme alternatiu**.

L'hàbitat. Renaturalitzar la ciutat. Plantar arbres, recuperar espais verds, crear ombres i eliminar illes de calor. Detindre la **pèrdua de biodiversitat** (ciutat, litoral, hora, àrea metropolitana. Recuperar i renaturalitzar la **ZAL, a la Punta, i altres espais** exposats a l'especulació urbanística. Protegir legalment i efectivament les hortes circumdants de la ciutat. Recuperar i ampliar l'**espai de la ciutat per a les persones residents** (espais públics per convivència i oci no comercial, desplaçaments segurs, alliberament de voreres de vehicles i instal·lacions comercials no autoritzades).

Crear **espais i equipaments municipals als barris** (desplaçaments curts, convivència, cohesió social i intercultural). Limitar el turisme i compliment de la normativa. Combatre amb mesures efectives la **turistificació i gentrificació**.

ció. Pacificar la ciutat. Limitar el nombre de **vehicles fòssils privats** que circulen cap a i dins de la ciutat.

Reduir, racionalitzar i efficientitzar el **consum energètic** d'edificis públics i privats. **Mesures efectives per tal d'erradicar la pobresa energètica.** Tarifa Social Energètica municipal. Reforma i aïllament tèrmic d'edificis públics i privats. Constitució de **comunitats de prosumidors**, instal·lació de plaques fotovoltaïques en edificis privats. Constitució d'una **empresa pública municipal d'energia renovable**. Construcció d'un **gran parc públic de vivenda protegida de lloguer**.

Població immigrant. Les càrregues vitals que pesen sobre la població immigrant són enormes, molt més agudes que les de la població autòctona. En particular cal **garantir la seua dignitat laboral i habitacional**, que viu en molts casos en situació de semiesclavitud. S'ha d'atendre la problemàtica específica de les **persones immigrants majors**, una població de gran vulnerabilitat perquè ja no són una mà d'obra útil per al sistema. Cal **tancar el CIE de Sapa-dors** de manera definitiva. És inassumible la violació sistemàtica dels Drets Humans en unes presons creades per a persones amb faltes administratives que no han comés cap delictes.

Impost a les transaccions financeres, una part del qual s'ha de destinar a finançar els ajuntaments. Constituir des de l'Ajuntament **meses intersectorials** a partir d'un diagnòstic de la situació.

Infància. Cal una disponibilitat municipal de sòl públic per a l'ampliació i millora dels **centres educatius públics i els seus accessos**: zones de vianants, arbratge, seients, fonts públiques, carrers segurs. Cal ampliar la xarxa d'escoles infantils municipals.

Centres de dia per a la gent major a tots els barris i amb places suficients. El no-accés a aquests centres per manca de places, afecta molt negativament a les dones amb ancians al seu càrrec.

CULTURA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El municipalisme és divers. En cultura i participació, cal ampliar el focus del municipi i considerar la diversitat existent del País Valencià. El fet que hi haja tanta gent sense accés a la cultura aconsella plantejar aquests temes amb una perspectiva de **xarxes que abasten tot el territori valencià**.

Dret de la ciutadania a la cultura. La cultura és un concepte complex, un conjunt d'eines per a interpretar el món i també són relacions de poder: gènere, classe social, origen i ètnia, llengua, territori... Qui decideix quins són els drets culturals?

La participació necessita millorar. Cal reflexionar sobre els processos de participació. Des de les administracions es diu: «que la gent participe». Però quan es prenen les decisions la ciutadania ja no hi compta. De la mateixa manera que els projectes d'edificació contenen una partida pressupostària per a seguretat i salut, caldria comptar amb una partida específica per a participació ciutadana.

Una autèntica participació. Cal dissenyar espais reals de participació de les institucions. La ciutadania ha de ser part activa de la implementació i l'avaluació de les polítiques que es fan i combatre el clientelisme cultural. Per construir una cultura de participació, l'administració local ha d'acompanyar i mediar amb la gent jove. L'Estat ha d'intervindre en els àmbits socials i assegurar la defensa dels drets allò on no es respecten.

Autogestió dels espais públics. Reivindiquem l'ús d'espais informals autogestionats, sense interferència de l'administració, no es tracta de fer escoles de participació sinó deixar que la gent es trobe pel plaer de trobar-se. La gent jove ha de poder actuar sense tuteles externes, gaudir d'espais de llibertat per a intervindre en les polítiques socials. Cal atendre particularment les persones creadores.

La ciutadania està desorientada, **no s'ha fomentat una cultura de la participació**. La participació ha de ser un espai de goig i de plaer. A través dels mecanismes de governança participativa, els pressupostos participatius, els consells de participació, etc. l'administració practica en excés uns plans participatius –en urbanisme, sobretot– que no són vinculants, sense finançament ni control en la seua execució. El govern municipal deixa de promoure pràctiques autèntiques d'acció i de gestió comunitària en temes com equipaments i serveis públics.

El sentit dels pressupostos participatius creixents i vinculants en totes les seues fases (disseny, gestió, implementació, seguiment, avaluació i replanificació) **és engrescar la ciutadania** a implicar-se en la política municipal i reforçar el funcionament de la democràcia representativa. Des del govern municipal

hi ha qui qüestiona la participació quan no produeix els resultats que s'esperen.

És paradigmàtic el barri de Benimaclet. Durant la tardor-hivern del 2016-17, l'Ajuntament de València va promoure un procés participatiu que s'hi va materialitzar al document Benimaclet és Futur (que incloïa una proposta sobre el PAI), assumit com a propi per l'Associació Veïnal del barri. Aquest document va ser aprovat pel Ple de la Corporació municipal en abril del 2018. Tot i això, com que Benimaclet és Futur implica el qüestionament de l'edificabilitat permesa als terrenys del PAI, i per tant dels interessos de la immobiliària Metrovacesa, la Regidoria d'Urbanisme ha posat en marxa un altre procés suposadament participatiu que té com a pressuposició indiscutible que l'edificabilitat no es toca. És aquest el model de participació que necessitem?

Els terrenys del PAI de Benimaclet són l'última i única oportunitat que li queda a la ciutat de fer **una transició gradual des del ciment urbà cap a l'Horta Nord**. Per a fer-la possible, el planejament hi ha d'incorporar una reducció significativa de l'edificabilitat. També cal soterrar el tram de la Ronda Nord al seu pas pel barri, una actuació a incorporar en el futur planejament

Per a **empoderar la societat i enfortir el teixit associatiu** s'ha de donar suport a processos col·lectius en barris mobilitzats que donen resposta a les necessitats reals, en especial dels sectors desfavorits. Per exemple, s'hauria de fomentar l'organització dels llauradors i les llauradores de l'horta de la ciutat de València.

La política cultural municipal ha de propiciar el canvi social i abandonar les obvietats que plantegen tots els partits. La gestió de l'Àrea Cultural de l'Ajuntament de València està parcel·lada amb una absoluta descoordinació entre les parts. Cal promoure l'accés a les activitats culturals, facilitar el pas a la producció cultural no professional, oferir espais de trobada de la ciutadania – teatre aficionat, vídeo participatiu, creació plàstica, etc.–, compartir espais de socialització. No hem de permetre la perversió de les inèrcies d'unes polítiques institucionals que arriben a colpejar a la gent amb més dificultats per a accedir a la cultura.

Necessitem espais de gestió comunitària. Calen centres cívics de gestió comunitària compromesos amb l'equitat de gènere i la dignitat laboral de la gent que hi treballa. Aquests espais, a càrrec d'entitats arrelades al territori, han d'estar gestionats democràticament, sotmesos a una avaluació periòdica amb impacte i retorn. Han de ser promoguts des de l'administració a partir, per exemple, de l'experiència dels actuals centres okupats i d'espais als barris que ara es dediquen a serveis socials.

Pel que fa a participació ciutadana, València té institucions públiques i socials que realitzen tasques semblants als centres cívics d'altres ciutats. Hi ha una

xarxa d'associacions cíviqves, diversa i variada, que funcionen sense o amb molt poca ajuda pública: associacions veïnals, agrupacions musicals, falles i múltiples iniciatives en col·legis, parròquies, clubs juvenils, etc. La dotació d'espais i de recursos materials i humans en els barris i la constitució de juntes de participació permetrà coordinar-hi la tasca de les diferents entitats i fomentar actuacions integradores. Aquestes juntes han de ser, a més d'espais de gestió comunitària, autèntics llocs de concurrència social des del paradigma dels drets humans.

MODEL DE CIUTAT

En les societats capitalistes, la dinàmica d'explotació dels recursos naturals planteja grans desafiaments en l'àmbit de la ciutat:

Les desigualtats en drets i oportunitats determinen una dualitat cada volta més accentuada de **barris rics i barris pobres**.

El **dret a un habitatge digne** apareix enfrontat al benefici que imposa el sistema. Cal aturar la construcció d'habitatges de caràcter especulatiu. A València s'està construint vivenda nova mentre hi ha desocupats més de 60.000 habitatges. S'imposa una moratòria de nova construcció mentre la ciutat compta amb xifres tan elevades de vivenda especulativa i l'habitatge no complisca la seua funció social: ser habitat.

El model de mobilitat dominant, malgrat les millores en la potenciació de l'ús de la bicicleta, la recuperació de les places centrals i la substancial millora del servei de l'EMT, roman sent un model **'tot per l'automòbil'**. Cal replantejar la situació en base a evitar desplaçaments motoritzats innecessaris, equipar els barris i fixar com a objectiu prioritari la **preeminència dels desplaçaments a peu i en transport col·lectiu**. Això implica, inevitablement, plantejar restriccions als desplaçaments motoritzats, reconsiderant el repartiment actual de l'espai públic, hegemònicament favorable al trànsit privat, i abordar de forma decidida la millora i coordinació del transport públic metropolità.

La mobilitat té també una perspectiva de gènere que provoca situacions paradoxals: **preval el transport motivat pels anomenats "treballs productius" sobre el multifuncional que respon a treballs reproductius** (pels estudis, compres, sanitaris, cures...).

La desigualtat entre barris ens obliga a repensar el dret a l'habitatge. Pel que fa **disposició de vivenda pública**, estem molt lluny de les ràtios d'Europa. També cal qüestionar el model de gestió d'empreses públiques que es comporten com a privades: no es pot vendre el sòl públic amb paràmetres mercantils privats preocupats pel benefici.

Manca un acord ampli sobre el model de ciutat. A les forces polítiques que vullguen integrar el govern municipal cal exigir-los una autèntica cogestió que bandege interessos dispars de les regidories. L'Ajuntament ha d'atrevir-se a prendre decisions valentes en benefici de les majories socials.

Ens cal un model de ciutat que haurem de construir entre totes i tots. Necessitem **un tipus de participació molt més ambiciós** que incorpore al disseny del planejament urbà els criteris i perspectives de col·lectius de distints àmbits: la salut, les cures, l'habitatge o l'alimentació de proximitat, entre molts altres. Necessitem un model de ciutat amb **una àrea metropolitana integra-**

dora, que lluite **contra la gentrificació** i que permeta gaudir de **serveis de proximitat** semblants en cadascun dels barris i pobles de l'esmentada àrea, **sense guetos desestructurats** que siguin nuclis de pobresa i delinqüència.

En un nou model de ciutat per a València caldrà considerar i prendre decisions participades i efectives sobre algunes qüestions clau:

- Qüestionar i **frenar el creixement de la ciutat**, tant pel que fa a l'expansió urbanística com a l'augment d'infraestructures del transport que no tenen sentit en els temps que vivim.

- Hi ha més de 23.500 vivendes projectades entre tots els PAI de la ciutat de València, mentre que hi ha vivendes buides i la població decreix any darrere any. Més de 5.000 d'aquests habitatges, conformen la **sobre-edificació del PAÍ del Parc Central**, un projecte que inclou quatre gratacels de 25 altures dins de l'espai demandat pel veïnat com a zona verda. Altres vivendes orientades a la venda en el mercat lliure es concentren en barris residencials dissenyats com a taques alienes a la planta urbana existent.

- València és una ciutat dual, amb diferències abismals entre el Nord i el Sud, on s'han situat històricament els equipaments que la ciutat no vol tindre a prop. Cal, per tant, **restituir el deute** que la ciutat manté **amb els barris anomenats 'del sud'**.

- És l'hora d'**abordar els problemes de fons dels barris**, sobretot dels més pobres, **frenar la turistificació i l'especulació de la vivenda** amb una moratòria. La ciutat vella requereix un tractament especial.

- **La ciutat per a qui l'habita**. Reivindiquem el dret a la ciutat: a València no hi ha habitatge públic, però sí molta vivenda buida. Volem una ciutat amb espais de trobada per a les persones.

- Sense **espai públic de qualitat** no hi ha ciutat. Un espai **saludable i solidari** exigix replantejar la seua degradació ambiental i afavorir als sectors més desfavorits, com són la **infància**, les **persones grans** i **amb discapacitats**. A més a més, en alguns barris hi ha **actuacions privades sense control** que ocupen l'espai públic: terrasses de bars que ocupen les voreres, aparcaments no regulats, vehicles de repartiment mal aparcats...

- Cal ser eficaços en la **peatonalització** i això exigeix: la millora substancial del transport públic, i aparcaments dissuasius en el perímetre de València. Qui arriba a la ciutat en transport privat hauria de poder accedir al centre urbà mitjançant un transport-llançadora públic. Pels desplaçaments interns, a més, caldria disposar de corredors verds i/o vehicles de transport personal, fins i tot biplaces

- El **Jardí del Túria** és un dels actius més importants de la ciutat. És el moment de **replantejar el conjunt del parc** amb una visió de conjunt, des de l'inici a l'oest fins a la mar. Recolzem les propostes del col·lectiu *Iniciativa Túria* que reclama **recuperar el caràcter fluvial d'aquest espai amb un cabal ecològic** com una oportunitat única per a millorar notablement el conjunt del jardí. El tram final ha d'acabar finalment desembocant a la mar, connectat amb la mar i l'Albufera.
- Les **instal·lacions militars de l'Albereda** són un patrimoni públic protegit que s'hauria de destinar a una funció d'alt interès social, com ara centres públics de distints nivells educatius.
- **L'ampliació del port** no es pot qualificar com d'interès general i per tant **cal paraitzar-la**. Es tracta d'un projecte privat que utilitza instal·lacions i recursos financers públics. No es pot afirmar que vaja a portar beneficis a la nostra economia, sense tindre en compte tots els costos que genera. Aquest tipus d'actuacions afecten negativament a les platges, el parc natural de l'Albufera, l'Horta i les persones que viuen als barris mariners.
- Cal una planificació en el marc de l'**Àrea Metropolitana de València**, un espai vertebrat, bolcat a produir i consumir productes de proximitat. També cal replantejar la funció de les rondes i la connexió de la ciutat amb l'Horta.
- La **defensa radical de l'horta** és fonamental. Són insuportables els atacs al nostre patrimoni quan encara patim els efectes d'actuacions com el Pla Sud, l'arrasament dels barri del Pouet o La Punta (ZAL) o la més recent ampliació de la V-21. A més d'un paisatge patrimonial, cultural i històric, **l'horta és un rebot** que ens permet disfrutar del consum de productes frescos i de temporada. En aquest sentit, el govern municipal ha de prendre mesures per afavorir **polítiques de consum de proximitat** que garantisquen preus justos. Per tal de preservar els valors associats a l'horta, rebutgem la proposta de nova connexió València-Mislata a través de l'Horta de Campanar i reclamem la reversió de la ZAL en espai verd.
- Cal plantejar la **municipalització de l'aigua i constituir el Consell Ciutadà de l'aigua**. Un bé tan preuat per a la vida ciutadana no pot servir pel benefici del capital privat.
- Establir i definir **parcs periurbans** de caràcter predominant agrícola per a evitar conurbacions amb els municipis confrontants i articular-los amablement.
- La **morfologia d'un barri** defineix el seu paisatge urbà, li dóna identitat. La morfologia d'una determinada ordenació no pot ser alterada per l'Ajuntament per mitjà d'"estudis de detall", que distorsionen la tipologia urbana inicial que es pretenia definir i s'acosten al frau urbanístic.

- Cal donar una solució als **cotxes emmagatzemats en l'espai públic** als carrers i places de la ciutat. Com a possible solució, incorporar en el Reglament de Planejament una reserva de sòl per a construir edificis d'aparcaments.
- Definir **passejos i una xarxa per als vianants**, connectada i articulada amb la mar, els parcs urbans i periurbans i el Jardí del Túria.
- Finalitzar els **tres parcs excepcionals**: el del **Parc Central** i els de la **Desembocadura** i la **Capçalera** del Jardí del Túria, incloent-hi Mislata i Quart de Poblet.
- Promoure el **cooperativisme**, tant en la gestió d'habitatges com en l'agricultura.
- El sòl qualificat com a **parc urbà** o **zona verda** no s'ha de poder modificar encara que siga per un Pla General per classificar-lo com a residencial.
- Establir un **carril bus** exclusiu en les vies urbanes que conformen la xarxa del transport públic de la ciutat.
- Definir un **moble urbà per als residus** de tot tipus, compatible amb els vehicles municipals de recollida de la brossa.
- L'Ajuntament ha de complir de manera efectiva els compromisos adquirits pel Ple Municipal amb la **Declaració de l'Aliança per l'Emergència Climàtica**.

30 MESURES EN 12 MESOS

Els programes electorals de les forces polítiques que es presenten a les eleccions locals de maig de 2023 com, en el seu cas, els acords a subscriure en un govern municipal de coalició haurien d'incloure **aquestes trenta mesures a realitzar en el primer any de la legislatura:**

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

1. **Reversió dels terrenys de la ZAL** per a un us públic que incorpore una potent connexió verda entre el parc natural del Túria i el parc natural de l'Albufera.
2. Programa de **plantació de 10.000 arbres per any** als carrers i espais lliures de València i conversió de zones àmplies en **sòl permeable amb vegetació**.
3. Instal·lació obligatòria, en totes les noves construccions en la ciutat, de **sistemes d'energies renovables** i altres mecanismes d'eficiència energètica.
4. Acord i implementació d'una **estratègia de mobilitat**, amb pressupost i calendari anual per a la millora de la qualitat, freqüència i intermodalitat del transport urbà i metropolità.
5. **Retirada del projecte d'ampliació del Bypass** pel seu caràcter contrari a les polítiques de foment de transports sostenibles en la lluita front al canvi climàtic.
6. Delimitació i aplicació immediata d'almenys una **Zona de Baixes Emissions**.
7. Acord i implementació d'un **Pla Estratègic contra el soroll** i ampliació i millora de la regulació i control de les Zones Acústicament Saturades.

VULNERABILITAT I POBRESA

8. Establiment d'un **pla de xoc** per a la creació d'un **parc públic municipal d'habitatge** centrat en l'oferta de lloguer assequible, amb una dotació mínima de cent milions d'euros per any, sense perjuí dels mecanismes de col·laboració amb la Generalitat.
9. Rehabilitació i/o reconstrucció immediata del **patrimoni residencial de titularitat municipal** per a incrementar l'oferta de lloguer assequible per part de l'Ajuntament, especialment en barris en risc greu de turistificació i/o gentrificació.

10. Realització d'un **inventari de sol dotacional públic** per a acordar amb la Generalitat i les associacions veïnals un programa d'inversions amb un calendari per al desplegament d'inversions públiques a tots els barris: centres educatius, sanitaris, serveis socials, socioculturals i esportius. Amb especial atenció a les residències i serveis públics per a la gent gran.

11. Acord i desplegament d'un **programa** coordinat i coherent amb mesures concretes **per a l'erradicació de la pobresa, l'exclusió i les vulnerabilitats**. Creació de xarxes comunitàries i processos d'acompanyament per a trencar el cercle de la pobresa i la invisibilització.

12. Dotació d'un **fons contra la pobresa energètica** que incloga, a més d'ajudes directes, la realització pública **d'actuacions directes en barris i edificis habitats per persones i famílies vulnerables**.

13. **Tancament del CIES de Sapadors**. Programes efectius per a la inclusió i la promoció dels drets humans entre la població immigrant.

CULTURA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

14. Modificació de l'actual procés de **pressupostos participatius**. Ampliació de la dotació econòmica. Estímul de la participació social, amb tallers a tots els barris. Garanties de compliment de les propostes ciutadanes.

15. Aprovació d'un **reglament dels centres cívics dels barris**, per afavorir la seua gestió comunitària.

16. Modificació immediata de la regulació municipal del **Consell Social de la Ciutat**: recursos tècnics i econòmics; capacitat de proposta i de fiscalització; increment de la representació ciutadana, del moviment feminista i ecologista, entre altres.

17. Establiment participatiu, amb la col·laboració de les universitats públiques de la ciutat, d'un **protocol per al seguiment i avaluació periòdica de les polítiques locals**.

18. Dotació d'un fons per al finançament de **projectes culturals de base** orientats a la sensibilització, mobilització, creixement i empoderament crític de la ciutadania.

19. Obertura a la ciutadania dels **museus i espais socioculturals** de titularitat municipal, per afavorir la creació i la lliure expressió cultural.

MODEL DE CIUTAT

20. **Moratòria immediata de llicències per a ús hoteler i apartaments turístics.** Definició dels límits d'allò que pot i vol suportar la ciutat.
21. **Paralització de l'ampliació nord del Port de València** per l'impacte ambiental, territorial i paisatgístic negatiu per a la ciutat i l'àrea metropolitana. Oposició a qualsevol iniciativa d'ampliació.
22. **Suspensió de l'execució del túnel passant i de la nova Estació Central.** Desplegament d'un gran debat ciutadà: alternatives més eficients, amb menor cost econòmic i impacte urbà.
23. Recuperació de la iniciativa pública per al redisseny i execució de les unitats de planejament pendents en **Ciutat Vella i altres barris històrics.** Assumpció d'un calendari per a la seua urbanització.
24. Declaració de **caducitat**, d'ofici, **de tots els PAIs**, si han vençut els seus terminis d'execució.
25. **Municipalització i racionalització del servei d'aigua potable** i el seu cicle integral.
26. Política de **compra pública de proximitat i saludable** per tal d'afavorir la producció alimentària local a preus justos.
27. Recuperació dels **espais d'antic ús militar en l'Albereda** i altres barris per al seu ús públic.
28. Establiment del mapa i el calendari de **construcció dels aparcaments dissuasius** per la transformació de la mobilitat.
29. **Reformulació dels PAIs** que, com al **Parc Central, Cabanyal-Canyamelar, el Grau o Benimaclet**, incorporen construccions en altura que trenquen l'escala humana i el paisatge i afavoreixen la fractura social.
30. **Redisseny**, amb la participació de la ciutadania de l'actual **Jardí del Túria**. L'emergència climàtica imposa la recuperació del seu caràcter fluvial, el seu repoblament amb més arbres i la seua desembocadura al mar.